kelenföldi evangélikus hírlevél

2.
xxv. évfolyam
2021. nyár

Istennel | hittel | szeretettel | szolgálattal

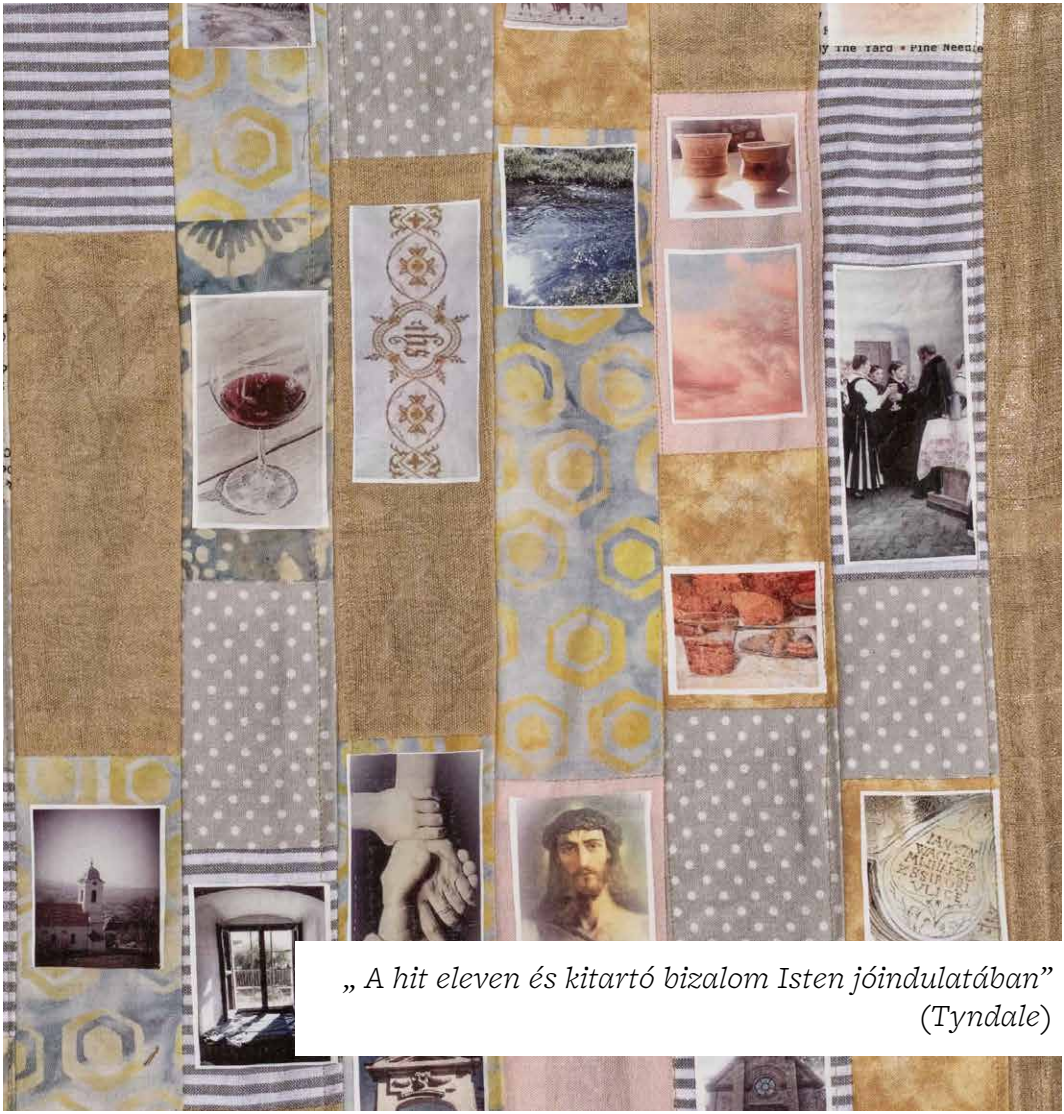

„A hit eleven és kitartó bizalom Isten jóindulatában”
(Tyndale)

„Hol nincs első és nincs utolsó vendég”

Május 28-án vettünk búcsút Balogh Éva evangélikus lelkésztől, aki azt vallotta: a világ és önmagunk megismerésének egyik legnagyszerűbb módja a játék. A borítón az általa készített oltárterítő részlete látható, amelyet a Művészetek Völgyébe készített.

Ő maga így írt a munkájáról: „A megmutatkozás szándékával készült ez az oltárterítő is. A kifakított vagy átszínezett képek, akár a régi freskók, történeteket mesélnek el. Kicsit múltként mutatják a jelent és jelenként a múltat – mintha egy végtelen szövedék részesei lennének. Közösségről, az együttlét öröméről, hitről és hagyományról szólnak, amely az Élet továbbadását jelenti és amelybe jó bekapcsolódni. Nemcsak felekezeti, hanem vallási különbözőségben, fertőző betegséggel fenyegető időkben aligha beszélhetünk szó szerinti úrvacsorai közösségről. Meg kell elégednünk a közös étkezés, a tágas és hívogató asztal metaforájával, „hol nincs első és nincs utolsó vendég”. Útkeresésünk akár egy labirintus, végül egy értékes középpontba vezet el minket.”

Munkája látható az Országos Evangélikus Múzeum Kenyér és bor színében című időszaki kiállításán és az azt kísérő katalógusban is.

Szeretettel
a szerkesztőség nevében,
☞ Gáncs Tamás

László Dávid felvétele

Aki ÉN-utánam...

E szavak hallatán két dolog juthat eszünkbe. Például egy rendelő váróterme, ahol általában érkezési sorrendben hívják be a betegeket. Így az újonnan érkezők állandó kérdése: Ki volt az utolsó? Ki után következek?

A kifejezés másik értelmezése szerint: szeretné valaki, ha utána szegődnénk vagy a nyomdokaiba lépnénk. Ez utóbbi jelentés értelmében eszünkbe juthat Megváltónk figyelmeztető szava: *Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztjét, és kövessen engem* (Mt 16,24). Hogy mily nagy horderejű e jézusi kijelentés, azt nagy valószínűséggel ki-ki éveinek múlásával saját életútján tapasztalja meg.

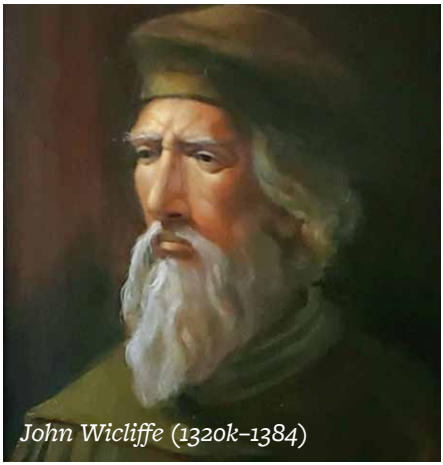

John Wicliffe (1320k–1384)

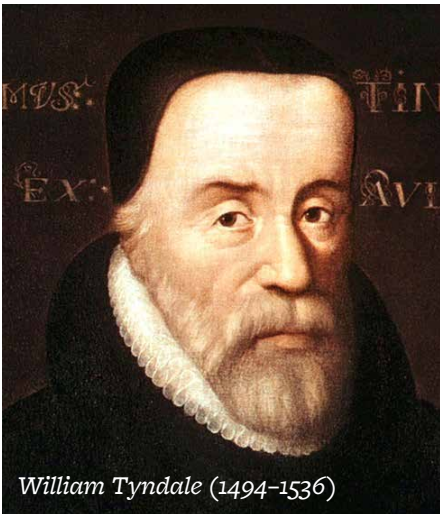

William Tyndale (1494–1536)

Gondoljunk például a középkor reformer mártírjaira! Köztük az angol Wycliffe-re, a cseh Huszra vagy az itáliai Savonarolára.

Angliában John Wycliffe óta halálos bűnnek számított a Biblia angolra fordítása. Ez azonban mégsem tántorította el célkitűzésétől a másfélszáz évvel később Wittenbergben tanuló, William Tyndalét. Az 1524-ben, immár Európa-hírű egyetemre beiratkozó diákot többek között a két évvel korábban napvilágot látott Luther-féle német Újszövetség inspirálta az angol fordítás elkészítésére. Ez 1526-ban el is készült, amelynek első 6000 példányát Wormsban nyomtatták. Ezen első

kiadásból mindössze 2 példány maradt fenn. Tyndale-t idővel letartóztatták, majd 1536-ban Brüsszel mellett megfojtották és testét máglyán elégették. A vádlók által rá kimondott fő bűne így hangzott: *Anyanyelvére fordította a Bibliát!* Utolsó szavai pedig ezek voltak: *Uram, nyisd fel Anglia királyának szemeit!* Imádsága meghallgattatott! Két év múlva VIII. Henrik hatályon kívül helyezte a fordítási tilalmat, és Tyndale Bibliája lett minden későbbi angol nyelvű fordítás alapja.

Aki ÉN-utánam jön – mondja Jézus, az keresztet vesz magára. Ez nem csupán egy hangzatos frázis Urunktól, hanem minden Krisztus-követő életében valamilyen formában valósággá válhat. Jézus követése soha sem volt hangulat vagy divat kérdése! Sajnos tapasztaljuk, hogy ma sem az. Tanítványnak lenni olykor tűzön-vízen áthaladó elköteleződés – a gonosz erőivel szemben. Nem véletlenül bátorít bennünket az apostol ekképpen: *Isten nem hagy titeket erőtökön felül kísérteni* (1Kor 10,13).

Nyár küszöbén hadd kívánjak kedves Olvasóinknak a járványhelyzet további javulásának reményében és az esetleges próbák, kereszthordozás közepette is – Jézustól kapott erőt és áldást.

☞ Blázy Árpád

Továbbadni, amit kaptam

Interjú Máthé Elizával

- Szeptember óta találkoztunk veled a vasárnapi istentiszteleteken (már amíg egymással is találkozhattunk) és február közepe óta pedig az irodában is péntekenként. Milyen feladatokat végzel az irodai munkaközösségben? Hogy érzed magad nálunk?

- Köszönöm szépen, nagyon jól érzem magam a kelenföldi gyülekezetben, mivel eddig mindenki nagyon kedvesen, befogadóan fordult felém. Új nekem ez a terület, de nagyon türelmesek, segítőkészek voltatok/vagytok, és ezért rendkívül hálás vagyok!

A feladataim: egyrészt péntekenként az irodában vagyok, 10:00 és 13:00 óra között lehet engem megtalálni, ahol elsősorban a gyülekezet pályázati ügyeit kezelem, intézem. Az elmúlt pár hónapban

nem kevés pályázatot nyújtottunk be, és eddig mindegyiket meg is nyertük. Örülök, hogy a gyülekezet külső-belső fejlődésében ilyen szinten én is részt tudok venni.

- Az Evangélikus Hittudományi Egyetem és az ELTE Bölcsészkarának végzős történelem-hittanár szakos hallgatója vagy. Hogyan választottad ezeket az irányokat? Mik a jövőbeli terveid?

- Gimnáziumban még bizonytalan voltam a pályaválasztást illetően, nem igazán tudtam, hogy mi az, amit szívesen csinálnék. Azt tudtam, hogy nagyon szeretem a gyerekeket, és velük akarok foglalkozni. Illetve érdekelt a történelem és a teológia is. Óvodás korom óta járok hittanra, mindig az életem része volt és többnyire szeretetteljes, pozitív élményeim voltak. Az egyetemre nem úgy indultam, hogy 100%-ig biztos voltam abban, hogy én biztosan hittan- és történelemtanár leszek. Sőt, a tanulmányaim során azért sok bizonytalanság is megjelent bennem, de jelenleg úgy érzem, hogy én ezt szeretem csinálni és remélem, a szeptemberben kezdődő egyetemi gyakorlatom - amelyet egy budapesti evangélikus iskolában kezdhetek meg - is erősíteni fog ebben.

- Volt valami meghatározó élmény, ami a teológiai pályára indított?

- Bevallom, nekem nem volt semmilyen meghatározó élményem, amit konkrétan tudnék említeni, hogy elindított volna az egyetemre. Óvodás korom óta jártam hittanra, nyáron sokat voltam hittantáborban. Ezek az élmények meghatározták az egész életemet, és én is hasonló élményeket szeretnék átadni másoknak.

- Nem egyedül tervezel. Hogy éled meg, hogy egy lelkészjelölt oldalán tervezed a jövőt?

- Egyszerre nagyon izgalmas és ijesztő. Izgalmasnak tartom, mert a lelkészi szolgálatnak szerteágazó területei vannak, amibe jó belelátni és felfedezni azt, hogy én ebben hol látom magam, hol segíthetek. Továbbá ez egy olyan hivatás, ami állandó mozgásban tartja az embert, egy lelkész sosem unatkozik, és ez ad egyfajta különös ritmust az ember életének, ami meghatározza a családi életet is. Mégis van bennem félelem azzal kapcsolatban, hogy a lelkészi hivatásnak van egy bizonyos presztízse, ami nemcsak a lelkészre vonatkozik, hanem a lelkész családtagjaira is. Ez egy külső tényező, ami hatással van a sa-

ját életemre, de a családi életre is. Ráadásul az elvárások egy lelkész feleségével szemben tradicionálisabb, de kevésbé tradicionális környezetben is kifejezetten magasak és sokszor definiálatlanok is. Nehéz megfelelni ennek a szerepkörnek, mert nem is lehet igazán tudni, hogy mi is ez a szerepkör. Szerencsére erről nagyon sok beszélgetést folytatok Szabival és barátainkkal, és ez sokat segít.

- Mesélnél egy kicsit a hátteredről? Honnan jössz? Milyen gyakran van lehetőséged hazalátogatni?

- Vas megyéből, Répcelakról származom. Kisváros, de nagyon élhető és szeretek ott lenni. A tavaszi karantént is ott töltöttük, és sok szempontból egy nyugodt időszakként éltük meg. Onnan lehet ismerős sokaknak a város, hogy itt gyártják a mackósajtot. Gimnáziumi tanulmányaimat a soproni Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnáziumban (Líceumban) folytattam és onnan egyből jelentkeztem az Evangélikus Hittudományi Egyetemre. Ami számomra igazán izgalmas most Répcelakban, hogy új lelkész érkezett gyülekezetünkbe, akit Baranyay Bencének hívnak. Ő Szabi jó barátja és általa mi is nagyon jóban vagyunk. Így mikor hazajárunk, sokszor jelen vagyunk az aktuális gyülekezeti programokon és ez is még inkább odaköt az otthonomhoz. Sajnos erre egyre ritkábban van lehetőség, de amikor tehetem, akkor meglátogatom Répcelakot.

- A teológiai évek sokunk számára meghatározóak voltak. Tudom, sok barátod van az egyetemi közösségből. Mi volt a legmeghatározóbb, legemlékezetesebb ezekből az időkből?

- Nekem az első évem volt a legmeghatározóbb és a legszebb is. Mindenki annyira nyitott és kedves volt. Rögtön befogadtak, ami nagyon jól esett. Emlékszem az évkezdő csendesnapok egyik programjára, amikor este az egyetem kápolnájában ültünk, közösen énekeltünk, zenéltünk. Tisztán megvan bennem az az érzés, hogy jó helyem van itt nekem, jó ez a közösség, ami körülvesz. Szeretném, hogyha ezt majd a jövőben a szolgálataim által mások is megtapasztalnák, és öröm, hogy ezt gyakran itt, Kelenföldön is megtapasztalom.

Köszönjük, Eliza, Isten áldását kívánjuk az itteni munkádra és a közös terveitekre is!

☞ Molnár Lilla

Keresztelőtől keresztelőig

– igazgatólelkészi beszámoló a 2020-as esztendőről

„Baptisatus sum" - meg vagyok keresztelve."

Személyes bevezetés

2020-ban különösen is sokat jelentett a mondat *„meg vagyok keresztelve"*, mert szépen keretezte az évemet, és megerősített akkor is, amikor a pandémia első, illetve második hulláma tombolt. Az esztendő első hónapjában mint keresztapa állhattam meg a keresztelőkútnál Ittzés Julianna Mária keresztelőjénél, akit nagypapája Ittzés János püspök keresztelt, év közben sokszor lelkészként szolgáltathattam ki a szentséget, majd az év utolsó vasárnapján mint édesapa állhattam meg a kelenföldi oltár előtt, amikor Dorka lányomat keresztelte meg Smidéliusz Gábor barátom, családi körben. 2020 az elengedés éve is volt, hiszen sajnos mindkét nagymamámat elvesztettem, egyiket tavasszal, másikat ősszel. Isten szeretetének jele volt számomra, hogy Hafenscher nagymamám temetése előtti nap, november 11-én késő este megszületett második gyermekünk, Dorka. Soli Deo Gloria!

Személyi ügyek – lelkészválasztás, hatodév, parókusi alkalmassági vizsgálatok

2020 januárjában Blázy Árpádné másodlelkészünk lemondott lelkészi állásáról, egyhónapos felmondási idővel. A február 9-ei fél 11-es istentiszteleten búcsúztunk el Mártitól hivatalosan, megköszönve másfél évtizedes hűséges szolgálatát Kelenföldön. A február 11-ei presbiter gyűlésen a testület rögzítette a felmondás tényét, kifejezte köszönetét, megállapította az állás megüresedését, és Keczkó Pál esperes úr vezetésével megfogalmazta a megüresedett másodlelkészi állás betöltéséhez szükséges díjlevél szövegét. A lelkészválasztói bizottságba a gyülekezet három felügyelőjét delegálta. A lelkészválasztási folyamat elkezdődött, aminek eredményeként Molnár Lilla és Bence Győző vállalta a jelölést, amit Győző ősszel visszavont. Közben egyházvezetésünk leállította a veszélyhelyeztben az összes lelkészválasztást, és szep-

temberi ülésén a presbitérium is elhalasztotta 2021 februárjára a a lelkészválasztás napirendjének megtárgyalását. Dr. Fabiny Tamás Molnár Lilla lelkésznőt 2020 február 1-től negyedállásra, szeptember 1-től félállásra küldte ki gyülekezetünkbe, utóbbi kiküldés 2021. június 30-ig tart. Idén februárban a presbitérium megerősítette Lilla jelöltségét, és mint egyetlen jelöltet ajánlotta a közgyűlésnek megválasztásra. Közben Lilla a törvényeink értelmében megtartotta bemutatkozó istentiszteletét, ismertette gyülekezetépítési elképzeléseit. A gyülekezet közgyűlése 2021. május 30-án Molnár Lillát másodlelkészének választotta. Iktatására július 3-án kerül sor. A gyülekezetben a 2020/21-es évben Nagy Szabolcs szolgált hatodéves lelkészjelöltként. Megtiszteltetés, hogy én lehettem Szabolcs mentora. 2020. Volt hitoktató lelkészünk Gombkötő Beáta 2020. november 25-én sikeres parókusi vizsgát tett, a bizottságban Szepesfalvy Ákos mellett jómagam képviseltük az egyházközséget. 2020 őszén hasonlóan sikeres parókussági vizsgát tett Molnár Lilla lelkészünk is. Itt szeretném leírni, hogy abban a megtiszteltetésben lehet részem, hogy 2020. február 7-től, a munkacsoport javaslatára, az Országos Presbitérium (OP) jóváhagyásával elnöke lehetek a Magyarországi Evangélikus Egyház Ararát Teremtésvédelmi Munkacsoportnak. A gyülekezetben működő KelenZöld csoport több tagja is – Bence Zsófi, Molnár Lilla, Kézdy Edit, Bagi-Misják Petra - részese ezen országos szolgálatnak is.

Gyülekezeti élet – Covidon innen és túl

A januári ökumenikus imahét mellett a februári kelenföldi lelkészgyűlés (Budai LMK) is évről-évre része az életünknek. A két konfirmandus hétvége – februárban Pakson a pécsi gyülekezet konfirmandusaival, márciusban Piliscsabán az egyházmegye konfirmandusaival – óriási feltöltekezést jelentettek, csakúgy mint felnőtt katechézis sorozatunk Miatyánkról szóló alkalma, amit én tarthattam. Akkor még nem tudtuk, hogy március közepén bezár a világ a koronavírus terjedése miatt, így az általam szervezett zenés ökumenikus böjti sorozatnak csak az első alkalmát tarthattuk meg március 11-én, ahol Kató-Bellavics Ágota volt igehirdetőnk. A sorozat zenei házigazdája

Németh Sándor volt, mely sorozatot 2021-ben fejeztük be, részben jelenléti, részben online formában. Március 22-től online zenés áhítatokat készítettünk, és töltöttünk fel új YouTube csatornánkra, minden vasárnap és hétközi ünnepen. Ebben nagyon nagy segítséget jelentett László Dávid egyházfink és az ő leleményessége, aprólékos kitartó munkája a felvételek elkészítésekor, de a vágásnál, feltöltésnél is. E-mail listáinkon és Facebook oldalunkon is megosztottuk Blázy Árpád lelkésztársammal közösen végigmagyarázott Jób könyve reflexióinkat, melyből nagy örömünkre *Jóbbal a karanténban* címmel könyv is született az ősszel. A kiadványt Isó M. Emese szerkesztette, Molnár Lilla pedig egy tanulmányt írt Jób könyvéről. Az ajánlót Varga Gyöngyi és Fabiny Tamás jegyezték. A tavaszi-nyári időszakban be kellett zárnunk templomunkat (június első vasárnapjáig), és abba kellett hagynunk kiscsoportos hétközi köreinket. Az online áhítatok mellett a zoom alkalmazás segítségével a rám bízott köröket kivétel nélkül mind vittem tovább. A konfirmációs felkészítés (konfi2021), a konfi+ alkalmai (konfi2020), a lakásifi mellett, a középkör közösségével is online találkoztunk és vettük végig a kisprófétákat, majd kezdtünk bele egy irodalmi-teológiai sorozatba ősszel, melynek a következő volt a címe: *Variációk bűntudatra és feloldozásra*. Ősszel Bence Áron, Gadóné Kézdy Edit és Gombkötő Beáta voltak vendégeink. Ősszel csak visszafogottan tudtuk elkezdeni a tanévet, de hála Istennek az őszi gyülekezeti hétvégét meg tudtuk tartani, melyet Bencze Imre, gyülekezetük volt lelkésze születésének századik évfordulója megünneplésére hirdettünk meg. A hétvége igehirdetői Bencze András és Bence Imre voltak, szolgálói között pedig ott volt Imre bácsi másik két gyermeke Tóth Ferencné Bence Ágnes és Bence Gábor karnagy-kántorunk is. A hétvégére a gyülekezet megjelentette - a család előkészítésével, gondozásával – a Templomjárók kézikönyvét. Az ünnepi hétvégén búcsúztunk el Pál Dianától, aki majd egy évtizedig volt kántorunk és tette le a szolgálatot. A záróistentiszteleten iktattuk be Németh Sándor kántorunkat és Véghné Pozsgai Olga ifjúsági munkatársunkat, akiket október 4-én választott meg képviselőtestületünk. A testület több szabályrendeletet is

elfogadott, módosított. Októberben, a reformáció hónapjában négy részes online sorozatot szerveztünk *Lutherrel a fügefa alatt* címmel. Gyülekezetünk 2020-as krónikájához hozzátartoznak még a folyamatban lévő alagsori felújítás előkészületi munkái, illetve a tárgyalások az Országos Egyház Újbudára tervezett négy csoportos óvodafejlesztési elképzelések megvalósítási lehetőségeiről. 2020 nagyon különleges, nagyon nehéz, nagyon összetett év volt, ahol megtapasztalhattuk a rengeteg emberi dráma és tragédia mellett az Örökkévaló Isten kegyelmét, legyen szó regisztrációs szentesti istentiszteletekről, családi körökben maszkban átélt keresztelőkről, vagy éppen új gyülekezeti tagok lelkesedéséről, akik online missziói jelenlétünknek köszönhetően kerültek kapcsolatba a gyülekezetünkkel. Igaz ez farkasréti és kelenföldi templomunk közösségére is.

Legyen köszönet minden munkatársnak! Külön köszönet hitoktatóinknak, kántorainknak és a kibővített elnökség tagjainak, akik a legnehezebb időkben is támogatói voltak gyülekezeti munkánknak, és aktívan vettek részt a gyülekezet vezetésében, örömeiben és gondjaiban egyaránt. A pandémia harmadik hullámának köszönhetően 2021-ben is volt részünk mindegyikből. Köszönet minden egyes gyülekezeti tagnak az elmondott imádságokért, a rengeteg visszajelzésért és bíztatásért, az összetartozásért és odafigyelésért, és az anyagi vállalásokért is, melynek köszönhetően egyházközségünk folytathatja működését. Hála legyen mindenért Istennek, aki Fiában a mélységek mélysége között is a reménységgel volt közöttünk. „Jézus Krisztus tegnap, és ma, és mindörökké ugyanaz”.

☞ Gáncs Tamás

Ilyen se volt még!

Beszámoló 2020-ról

A tavalyi beszámolóm kezdőmondata immár címként is megállja a helyét. Egy éve még csak gondolni se mertük volna, hogy az akkor kezdetét vett karantén még csak a kezdet! Bár hallhattunk egy második, mi több harmadik hullámáról a koronavírus-járványnak, ám hogy ennyire el fog húzódni – földi halandó, aligha hitte volna. A szakértők szerint a pandémia csak az 1918–19-es spanyolnátha világjárványához hasonlítható, mely a föld akkori lakosságának mintegy 3-5%-át követelte magának.

A tavalyi év ezáltal egyéni és családi életünket egyaránt alapjaiban változtatta meg. Nem történt ez másképp nagyobb családunkban, szeretett gyülekezettünkben sem! Mindennapossá vált a járványügyi adatok aggodalommal történő figyelemmel kísérése: hányan betegedtek meg?, hányan hunytak el?, hányan vannak lélegeztető gépen? stb.

Mit volt mit tenni – hosszú távra kellett berendezkednünk. Újra kellett gondolnunk a lelkészi szolgálatot, a gyülekezeti munkát és lelki gondozást. Hogy mennyire sikerült váltanunk és belehelyezkednünk e kihívásokkal tarkított rendkívüli helyzetbe, arról következzék most néhány jelzés, utalás és személyes vonatkozás.

Az első szó mindenképp a HÁLAADÁS. Hála, hogy szólhatunk, beszámolhatunk. Ez egyben azt jelenti: túléltük a járványt, van még folytatás, van feladatunk, van még mindig, amivel szeretne megajándékozni bennünket szerető Urunk!

Nem véletlenül választottam vezérigéül reformátorunk kedvenc zsoltárának néhány versét. Valószínűsíthető módon gyakran olvasta és biztatta Luther hallgatóit, mi több önmagát az élet adta viharok, küzdelmek közepette eme sorokkal: *Adjatok hálát az ÚRnak, mert jó, mert örökké tart szeretete!... Keményen megfeddett engem az ÚR, de nem adott át a halálnak... Az ÚR az Isten, ő adott nekünk világosságot...* (Zsolt 118,1.18 és 27).

Tavaly márciusban a heti alkalmak (beleértve az Isten-tiszteleteket is) egy-kettőre leálltak. Egy csapásra otthonaink falai

közé szorultunk, felértékelődtek a kommunikáció személyes találkozást pótló eszközei: telefon, internetes kapcsolat. Megtanultunk zoomolni, fontossá váltak a körímélek.

Az időközben életre hívott online csatornánkon elindultak a **zenés áhítatok,** kántorainknak köszönhetően pedig a tartalmas **zenei alkalmak.** A tavalyi karanténtól követően az idei, harmadik hullám korlátozó intézkedéseiig élőben is megtartottunk **Isten-tiszteleteket.** Köszönet azért a bátor testvéreknek, hogy a járványügyi előírások betartásával mindig volt kinek, igaz rövidített formában és nem végig úrvacsoraosztással egybekötve templomi áhítatokat tartanunk. Ez NEM mindenhol történt így. Ugyanakkor szomorúsággal töltött el bennünket – híveink kérésének eleget téve – az őszi farkasréti bezárás. Az idei május eleje óta viszont kezd újjáéledni minden. Szívet melengető tapasztalni, hogy a mögöttünk lévő időszak ellenére oly sokan számítanak szolgálatainkra, és nem hidegültek/távolodtak el gyülekezetünktől!

A heti alkalmakról

2020. márciusban, a zenés **online áhítat**ok mellett egy-kettőre újjáéledt bennem egy régről dédelgetett gondolat – **Jób könyvének** tüzetesebb tanulmányozása. Ennek akkori aktualitását aligha kell(ett) magyaráznunk. Az elhatározást tett követte, és parókustársammal felváltva a bölcsesség irodalom eme gyöngyszeme egy-egy fejezetének rövid magyarázatával jelentkeztünk heti négyszer gyülekezetünk közösségi portáljain.

A **hittanórák** is folytatódtak a technikai eszközök segítségével interaktív módon: tavasszal heti 4, ősztől pedig 7 órában. Emellett szeptembertől két felnőtt testvért készíthettem fel a konfirmációval egybekötött (idén) januári **felnőtt keresztelőre.**

Csoportjaim: a **Bibliaiskola, Férfikör, Apakör, Isten-tiszteleti felolvasók alkalma** valamint a **Felnőtt ifjak alkalmának** tagságával késő ősztől kezdve heti rendszerességgel tartottam-tartom egy-egy áhítaton keresztül is a kapcsolatot.

A szeptemberben és októberben tartott **apaköri** alkalmak után a járványügyi helyzetre való tekintettel novembertől megpróbálkoztunk a zoomos formával, amit idén a **Férfikör** is követett.

Bátor és lelkes testvéreink kérésére októbertől néhány hétig szintén megtarthattuk a **keddi bibliaórákat.**

Az **Ifivel** volt a legegyszerűbb csak online formára átállni. Kéthetes rendszerességgel „találkoztunk", és kezdetben a rendkívüli helyzethez kapcsolódó bibliai témákat vettünk elő.

Itt szeretnék szívből köszönetet mondani a mindmáig működő két (telefonos ill. zoomos) **imaközösségünknek,** melyen néhányszor magam is részt vehettem. Talán nem mindenki hallott róla: augusztusban egy rendellenességgel világra jött újszülött testvérünk, akit – többek között – hónapokon át imádságban hordoztunk, csodával határos módon felgyógyult, és a minap részesülhetett a keresztségben.

Lelki gondozás

Az éteren át küldött lelki táplálék mellett nagy ünnepeink előtt felértékelődött a **körtelefonálás,** mi több a hírleveleink kézbesítésekor a **kaputelefonos lelkipásztori beszélgetés,** bátorítás.

Kivételes módon külön engedéllyel néhányszor kórházba is eljutottam. Jártam intenzív osztályon, álltam lélegeztető gép mellett. Elbúcsúztunk több covidos áldozatunktól, és a gyülekezetünk több körének mindvégig hűséges tagjától, Wenzel Gottfried (88†) gépészmérnök testvérünktől.

Néhány jelesebb alkalom

A szokásos **ökumenikus lelkésztalálkozót** követően január 20–24. között került sor az újbudai ökumenikus **imahétre,** melynek vezérigéje így hangzott: *... nem mindennapi emberséget tanúsítottak irántuk...* (ApCsel 28,2). A tavalyi szolgálattevők névsora: Forgács Alajos (rk. plébános), Kocsis Tamás (görögkatolikus lelkész), Kotán Béla (baptista lelkész), Huszár Lőrinc (ciszterci káplán), gyülekezetünket pedig én képviselhettem.

A februári és márciusi, még élőben tartott **Férfikör** alkalmán **Dr. Gáspár Zoltán** testvérünk New Yorkról ill. **Sass Szilárd** presbiter testvérünk Isztambulról tartott igazán érdekes és tartalmas vetített képes előadást.

Sokat jelentett feleségemnek, Mártinak a március első szombatjára gyülekezeti tagjaink által szervezett farkasréti **meglepetés szeretetvendégség,** melynek keretében köszönetet mondtak a 15 évi hűséges szolgálatáért.

A Trianoni diktátum (1920. 06.04.) 100. évfordulójáról Zelenák József lelkésztestvéremmel közösen online imádsággal emlékeztünk meg, ily módon köszöntve kölcsönösen testvérgyülekezeteinket (l. YouTube-csatornánkon).

Idén a külső-kelenföldi református testvérekkel nálunk tarthattuk meg a hagyományos közös **reformációi ünnepélyünket** (l. kép). Molnár Sándor lelkipásztor igehirdetéssel szolgált, mely előtt *Solus Christus* címmel tartottam bevezető előadást.

Ádventi zenés sorozatunkat *Ajándékok Ádvent királyától* címmel tartottuk lelkész és hatodéves testvéreimmel közösen. Az ajándékok: Öröm, Békesség, Bűnbocsánat és Öröklét.

December 13-án templomunk adott helyet a **Magyar Cserkészszövetség ICHTHÜSZ Közössége** által szervezett *Betlehemi láng átadó ünnepség*-nek, melyen gyülekezetünk részéről rövid igemagyarázattal szolgálhattam.

A tavaszi Jób sorozatból Karácsonyra valóság lett, és kézbe vehettük a *Jóbbal a karantéban* című újabb gyülekezeti kiadványunkat. Innen is hangozzék hálás köszönet Isó M. Emesének a szép kivitelezésért!

Az esztendő során újra többször szolgálhattunk a **DUNA TV** *Hajnali gondolatok* című műsorában.

Zárásképpen

Tavaly összességében rengeteg rossz és kellemetlen dologgal kellett megismerkednünk, mi több együtt élnünk: kijárási tilalom, maszkviselés, családi ill. személyes kapcsolatok minimalizálódása és sorolhatnánk tovább. Ennek ellenére pozitív hozadéka is volt a járványnak. Ráéreztünk újra, hogy közösségre vagyunk teremtve: család, nagyobb család, köztük gyülekezetünk! Megtanultunk szemről olvasni... Szinte egy hittanóra sem maradt el, ellentétben a szokványos menethez képest. Furcsa volt, de miért szégyellném, hogy jó volt nagyünnepeinket, ha szűk körben ugyan, de családunkkal közösen igehallgatóként együtt tölteni. Érdekes élményt nyújtott továbbá hétről-hétre más-más lelkésztestvért hallgatni! S végül egy egészen profán dolog, amit a férfitestvéreknél ugyancsak megfigyeltem: jóval kevesebbszer kellett borotválkozni... És végül még egy, ami a jövőre nézve igencsak megfontolandó. Újabb technikai ismeretekre tettünk szert, melyeket ezután is be lehetne vonni

szolgálatunkba. Megtapasztaltuk továbbá, hogy van, amit zoomos formában egyszerűbben, mi több hatékonyabban lehet lebonyolítani.

Huszadik beszámolóm végén mi mással buzdíthatnám gyülekezetünk minden tagját, minthogy: *Adjatok hálát az ÚRnak, mert jó, mert örökké tart szeretete!*

Köszönettel és áldáskívánással,

☞ Blázy Árpád

Lelkészi beszámoló

2020. februárjától negyedállású helyettes lelkészként szolgáltam a gyülekezetben augusztus végéig, szeptembertől pedig félállású beosztott lelkész vagyok ez év június végéig. A lelkészi feladatokat a gyülekezet korábbi lelkészétől, dr. Blázy Árpádné Mártitól vettem át. Gyülekezeti munkámat, mint mindenkiét az egyházban, beárnyékolta a járvány 2020. márciusában, így épphogy elkezdhettem a különböző körökkel való ismerkedést.

Márciusban tartottunk egy ökumenikus világimanapi istentiszteletet, amelyet 2021. márciusában is folytattunk. A 2020-as alkalomnak én voltam az igehirdetője és több gyülekezeti tag részt vett a liturgiában.

A kismamakörrel csak pár alkalmat sikerült tartanunk a tavasz során, velük ősszel vettük fel újra a fonalat, míg a járványhelyzet engedte. Ősztől kétheti rendszerességgel találkoztunk, énekeltünk, játszottunk a gyerekekkel, beszélgettünk az anyukákkal alkalmi témákról és mindig egy rövid igei résszel zártuk a találkozást.

A női körrel a korábban elkezdett Római levelet folytattuk, velük is a járványhelyzet engedte lehetőségek között találkoztunk. Tavasszal időszakosan emailben küldtem gondolatébresztő magyarázatokat, ősszel egy darabig személyesen, majd online folytattuk a beszélgetéseket, közös imádságot.

Februártól az énekkari áhítatok is hozzám tartoztak, ameddig működhetett az énekkar, utána, a tavasz során időszakosan kisebb áhítatokat, igemagyarázatokat küldtem a tagoknak.

Kazuális szolgálatokból egy-egy keresztelőt és temetést végeztem a 2020-as évben.

A rendszeres vasárnapi, hagyományos istentiszteleti (farkasréti és kelenföldi) szolgálat mellett a gyermekek számára is készítettünk alkalmakat. 2020. tavaszán a nagyünnepekre online gyermekistentiszteletet, amelyet Bedecs Réka kézműves videói egészítettek ki. Júniusban szép létszámmal tudtunk tanévzáró gyermekistentiszteletet tartani a kertben. Szeptemberben nem tudtam én kezdeni a tanévet, mert az első gyermekistentisztelet alkalmára karanténba kerültem, hitoktatóink mellett Bence Áron vezetésével és igehirdetésével történt az első kerti alkalom. Az ősz során októberben, a gyülekezeti hétvégén közös éneklésre és akadályversenyre hívtuk a családokat, ebben a konfirmandusaink is részt vettek. Gyermekistentiszteletet személyesen november elején tudtunk utoljára tartani, onnantól kezdve ismét csak online alkalmaink voltak.

A konfirmandus csoportok felkészülésében is igyekeztem részt venni, 2020. tavaszán ott voltam velük Piliscsabán, amely hétvégét még éppen meg tudtuk tartani az egyházmegye konfirmandusainak a lezárások előtt. Ősztől mindkét csoport zoomos alkalmain részt vettem, bizonyos témákat együtt tanultunk (pl. Ószövetség, teremtésvédelem).

Rendszeresen jelen voltam a középkör alkalmain, hol résztvevőként, hol házigazdaként, hol pedig előadóként a tavaszi és az ősszel indult sorozatban is.

A gyülekezet zenei életébe is igyekszem időről időre bekapcsolódni – vagy az énekkar munkájába, vagy a közös zenélésbe a fiatalok között, ritkábban a kántorátushoz is csatlakoztam. Remélem, hogy részvételeim száma a gyülekezet életében nemcsak igei, hanem zenei téren is gyarapszik majd.

Köszönöm a köröknek és az egész közösségnek a kedves, nagyrészt nyitott fogadtatást, és köszönöm az építő visszajelzéseket is. Várom a közös szolgálatok és élmények folytatását 2021 második felében is!

☞ Molnár Lilla

NAPKÖZIS GYEREKTÁBOR

„LÉGY ERŐS ÉS BÁTOR!”

VÁRJUK A GYERMEKEKET
5-11 ÉVES KORIG! :)

2021. AUG. 23-27. 8:00-16:00

JELENTKEZÉS ÉS INFORMÁCIÓ: MOLNÁR LILLA,
20/824-6202 LILLA.MLNR@GMAIL.COM

KELENFÖLDI EVANGÉLIKUS GYÜLEKEZETI KÖZPONT

Kórusélet és pandémia

Kelenföldön a tagok hűsége ad reményt a jövőre nézve

Az evangélikus egyház legtöbb gyülekezetében Cantate vasárnapján újra kinyíltak a templomok kapui. Ha az arcmaszkok miatt halkabban is, de újra zengtek koráljaink. A hagyományos kórustalálkozókat azonban egyelőre továbbra sem lehetett megtartani. Az énekkarok, amelyek máskor hosszú hetekig készülnek ezekre az alkalmakra, többségében még a pandémia közösségi életet lebénító hatása alatt állnak. Mennyire sínylették meg a világjárvánnyal összefüggő korlátozó intézkedéseket a gyülekezeti kórusok? Milyen alternatív megoldásokkal tudták tartani a kapcsolatot a karnagyok a tagokkal? És hogyan, milyen reménységgel készülnek a nyitásra? Sorozatunkban eltérő létszámú, zenei előképzettség tekintetében is más-más adottságú, az ország különböző pontjain működő kórusok vezetőit szólaltatjuk meg. Az utolsó részben Bence Gábor kántor, karnagy számol be a budapest-kelenföldi gyülekezet kórusának elmúlt bő egy évéről.

Sajnos 2020 márciusának közepétől szüneteltetni kellett a kórusprobákat: tagságunk jelentős része veszélyeztetett valamely okból (többnyire a korunk miatt). A nyári időszakban pedig máskor sem szoktunk próbákat tartani. Hamar kiderült, hogy a valós idejű online próba technikailag kivitelezhetetlen.

Eleinte reménykedtünk, hogy csak egy-két hónapos kényszerszünetünk lesz, de amikor biztossá vált, hogy a húsvéti időt is ki kell hagynunk, néhány ötlettel oldottuk a hiányt: a vasárnapi online istentiszteletek gyülekezeti énekeit felvételekkel pótoltuk, néhány kórusművet is felénekeltünk, köztük a virágvasárnapi bevonulásos művet egy kamarakórussal és két gyermekkel. A Kelenföldön szokásos nagyünnepi „örömzenét” – amikor bárki beállhat a kórus vagy a zenekar tagjai közé – 2020-ban egy összevágott videóval pótoltuk, amelyen a kórustagok és hangszereseink a Győzelmet vettél ének egyes sorait éneklik a mozaikszerűen fölosztott képernyőn.

Pünkösdkor mertünk először összejönni, a templomban szétszórva énekeltünk egy Buxtehu-

de-kantátát, amelyet az online istentiszteletbe szerkesztettek annak készítői.

Ősztől – látva, hogy a járványhelyzet romlik – még kevesebb lehetőség volt az élő zenére. Orgonista kántortársam, Németh Sándor kitartóan készítette az orgonafelvételeket, sőt az ádventi és a böjti zenés sorozatokat is megszervezte. Az istentiszteleteken alig énekeltünk, maszk nélkül csak a karzaton néhány énekessel.

A karácsonyi közös zenélés pótlására szerveztük meg Heinrich Schütz Karácsonyi történetének videófelvételét. A tíz tételből és az összekötő recitativókból álló mű alkalmasnak mutatkozott arra, hogy kis csoportokban, részletekben készüljön el a felvétel, amely végül egy monumentális oratóriummá állt össze filmünkön.

2021 elejétől még több Schütz-felvételt szerveztünk. Olyan műveket választottunk, amelyekhez megfelelő magyar fordítást tudtunk társítani. A felvételek a viszonylag nagy templomtérben folytak, gyakran maszkkal, biztonságos távolságtartással. Sajnos a járványhelyzet durvulása okán egyre kisebb apparátusú műveket mertünk csak vállalni, de mára így is nyolc kisfilmet készítettünk Schütz magyarra fordított művei-

ből. A filmek megtekinthetők gyülekezetünk YouTube-csatornáján.

Közösségünk sajnos alig találkozhatott, néhány tagunkat a járvány kitörése óta nem láthattuk. Pár levélváltásra jutott csak idő, de mindig jólesett, amikor tőlünk elzárt tagtársaink elismerően fogadták felvételeinket, s jelezték, lélekben muzsikusainkkal vannak. Az a reménységem, hogy kórusunk tagjai évtizedek óta egy körbe járnak, s ezért talán hamar újra teljes lesz a közösség az énekkarban. Remélhetem azt is, hogy néhányan, akik a felvételek miatt csatlakoztak hozzánk, a későbbiekben is rendszeres társaink maradnak.

A legnagyobb hátrány, hogy minden előadás (azaz felvétel) egyszeri és önálló projekt lett, néhány próbás felkészülési idővel. Minden műhöz más előadógárda állt fel, így nem mondhatjuk, hogy a folyamatos építkezés ideje lett volna ez az időszak. Áldásnak tarthatjuk az új zenésztársakat és azt is, hogy új Schütz-fordításokkal gyarapodhatott kottatárunk. A legtöbb szöveget Bálint Zsolt ültette át magyarra. Egy honlapot is indítottunk, ahol a felvételeken és a kottákon kívül magyarázó anyagot is tervezünk elérhetővé tenni.

A próbák újraindítására még nem készülök, egyelőre abban reménykedem, hogy a Schütz-sorozatban nagyobb lélekszámú együttest is össze merhetünk hívni. Félő, hogy másfél év kihagyás után 2021 őszétől szinte újra kell alapítani az ének- és zenekart. A tagok hűsége ad csak reményt arra, hogy nem egészen a nulláról kell kezdeni az építkezést.

Kántortársammal sokféle megoldással próbálkoztunk, hogy a koráléneklés ne tűnjön el teljesen az istentiszteletekről, de az aktívan éneklő gyülekezetet nem lehet pótolni. Amikor már bele tudtam nyugodni abba, hogy istentiszteleteink rövidített formában zajlanak, igen kevés énekléssel, akkor hirtelen megnövekedett a kevés értéke is a szememben. Hiszem, hogy a fokozatosan visszatérő gazdagabb liturgia egyes elemeit nagyobb tudatossággal fogjuk átélni a „szűk esztendők” után.

☞ Bence Gábor

Megjelent az evangelikus.hu oldalon 2021. május 8-án

Újra együtt lehettek a cserkészek

Ismét rendhagyó körülmények között kényszerült megrendezni cserkészcsapatunk tavaszi portyáját, de a járványhelyzet javulásával ezúttal már személyes találkozásokra is nyílt alkalom a május 14-16. közötti hétvégén.

Pénteken este egy közös internetes játszáson vehettek részt cserkészeink, amit követően akinek volt rá lehetősége, az a saját otthonában, az ágya helyett polifoamon és hálózsákban tért aludni – a lelkesebbek még egy sátrat is felállítottak szobájuk közepén, vagy éppen a kertben.

Szombaton már arra is nyílt alkalom, hogy végre ne csak a monitoron keresztül, hanem élőben is találkozhassunk egymással. Őrsök és családok indulhattak el kis csoportokban – a kerettörténet szerint egy kutatócsoport tagjaként – a Pilisvörösvár környéki erdőkbe egy kincskereső kalandtúrát teljesíteni. A csapatok feladata az volt, hogy miután találkoztak Albert Einsteinnel és egy varázslóval, össze kellett szedjék egy rejtélyes betegség elleni oltás összetevőit, majd a mesebeli ország királya előtt meg kellett alkossák a vakcinát.

Sokan ezt a napot megelőzően hónapok óta nem látták egymást, így jó volt megélni azt, ahogyan

rég nem látott barátok újra együtt beszélgetnek, nevetnek és kirándulnak.

A túra másnapján, vasárnap Istentisztelettel zártuk közös hétvégénket.

☞ Végh János

Online bibliakör - A Kolossébeliekhez írt levélről

Május hónap szerdáin 4 bibliaórán vehettünk részt – általában 15-20-an – nagy örömmel.

Nagy Szabolcs, Gáncs Tamás, Blázy Árpád és Molnár Lilla magyarázták a levél egy-egy fejezetét és vezették a beszélgetést.

A bibliaóra abban különbözik egy Isten-tisztelettől, hogy itt nemcsak egy tanítás hangzik el, hanem lehetőség van párbeszédre, és így egymás hite által is épülhetünk.

Bűnbánattal állapítom meg, hogy beszámolóm hiányos, mivel csak utólag kaptam a felkérést megírására, és sajnos alig jegyzeteltem.

Kolossé a mai Törökország területén, a tengerparttól kb. 180 km-re volt, és Kr. u. 60 körül egy földrengés következtében elpusztult. Első személyes felismerésem az, hogy hiszen én majdnem jártam Kolossében, ugyanis 1974-ben, egyetemistaként Szmirnából ellátogattunk a világhírű Pamukkálába, ahol a hegyoldalon lefolyva a meleg források vize hófehér teraszokat alkotott, és ezeken sétáltunk a sekély langyos vízben. Ez pedig csak 23 km-re fekszik az egykori Kolossétól.

Többnyire önként jelentkezők olvasták fel a levél teljes szövegét.

A levelet Pál azért írta az efezu-

si börtönből a kolosséi gyülekezetnek, mert Epafrász hírt hozott neki hitükről és arról, hogy hamis tanítók is megjelentek közöttük. Példa gyanánt szolgálhat nekünk is, hogy nem nagyon részletezi ezeket a tévtanokat, hiszen tudjuk, hogy ha el is ítélünk valamit, már az emlegetés által akaratlanul is tovább terjesztjük. Ehelyett sokkal inkább felragyogtatja Jézus Krisztus páratlan nagyságát, és eljövendő dicsőségét.

Jó volt, hogy lelkészeink kérdéseket tettek fel, melyek körül jó beszélgetések alakultak ki. Például:

- hogyan tudunk hálaadó életet élni?
- érthető-e az adóslevél ma?
- lehet-e mindig megbocsátani?

A negyedik alkalmon, mivel az utolsó fejezet a legrövidebb, újra áttekintettük az egész levelet.

Sajnálatosnak tartom, hogy annak ellenére, hogy a levél így kezdődik:

"Pál, Isten akaratából Krisztus Jézus apostola ..."

és így fejeződik be:

"A köszöntést én, Pál írom a saját kezemmel",

mégis vannak, akik megkérdőjelezik, hogy a levél szerzője Pál apostol.

Talán többünknek van olyan világi élménye, amikor egy szerződés, levél, vagy más hivatalos irat minden oldalát szignálnunk kellett. Kicsit ilyennek érzem ezeket a kolosséi levelet keretező mondatokat.

Még jó, hogy nem ez a fontos, hanem az, hogy az apostol ezzel a levéllel is Jézus Krisztust, a mi Urunkat állítja akkori és mai olvasói, követői elé.

☞ Asztalos György

A környezetet védi-e a környezetvédelem?

Gyülekezetünk férfiköre (FÉK) május első hétfőjén megvitatta Dr. Héjjas István egy 2013-as "klímaszkeptikus előadás"-ának főbb téziseit. Az indoklások ismerete nélkül, tehát első hallásra, védőoltás-szkeptikus és lapos Föld benyomást keltenek e tézisek. A többségében mérnökökből álló közösségünk igyekezett mérnöki gondossággal viszonyulni a "Környezetvédelem és energiapolitika" című előadás gondolataihoz.

Az előadó életrajzában az egyetemen tanítástól és doktorálástól kezdve a Villamos Automatika Intézeten át, a Műszeripari Kutató Intézet is szerepel. Nem aktivista, hanem a szakmai részletekben tájékozott mérnök-kutató.

Ütős gondolattal nyitott az előadás: a környezetvédelmet szakemberekre kellene bízni, nem mozgalmárokra. A zöld mozgalmakhoz sok laikus csatlakozott, ma már a környezetvédő politikusok is főleg laikusokból állnak. James Lovelock a 90. születésnapján nyilatkozta 2009-ben, hogy olyan mértékű dilettantizmus jellemzi ezeket a mozgalmakat, hogy ha nem csinálnának semmit, máris jobban járnánk. Persze minden ilyen általánosságra van ellenpélda: gyülekezetünk egyik tagja erdőmérnök végzettségű természetvédő.

Az előadás zöme a különféle erőmű típusokkal foglalkozott. Szerinte Bécs környékén és följebb, tucatnyi Bős-Nagymaros jellegű bevált duzzasztó van. De mi addig harcoltunk ellene, míg nálunk az elképzelhető legrosszabb változat jött létre.

Immár megszokott az atomerőművek körüli félelemkeltés. Marx György fizikus akadémikus tanítványai megvizsgálták a daganatos betegségek gyakoriságát a háttérsugárzás függvényében. Meglepő, de a túl kicsi sugárzás előnytelen. Optimum a jelen egészségügyi határ kétszeresénél van. Fukusimánál kitört a médiapánik, mert 100-szorosra növekedett a

háttérsugárzás. Pedig az még így is a határérték alatt maradt, az optimum fele alatt.

Biomassza villamos erőművekkel lehet igazán nagy pofont adni a természetnek. Ezek ökológiai lábnyoma 35-szörös a vízierőművekhez képest. A szélerőművek 11-szeres, a napenergia kétszeres környezetterhelést jelentenek. Ez utóbbiak súlyos ellátásbiztonsági problémát okoznak, mert termelésük nem igazítható a szükséglethez. E hiba orvoslása drága és környezetterhelő. Szabályozhatóság tekintetében legjobbak a vízi- és gázturbinás erőművek.

A közhiedelemmel ellentétben a vízi- és nukleáris energia a legjobb, ha a teljes erőművi életciklusra - tehát megépítésre, felhasználásra és elbontásra - számítjuk a villamosenergia-előállítási költséget, a környezeti hatásokat és a balesetveszélyességet.

Zárásul egy saját kérdés. Elgondolkodtató, hogy az utóbbi fél évezredben miért éppen a világ keresztyén többségű részén robbant ki olyan fajta fejlődés, amely az áldásos hatásai mellett egyúttal veszélyezteti is az emberiséget és környezetét.

Az előadás: Héjjas István klímaszkeptikus előadása címen megtekinthető a Youtube csatornán.

☞ Dr. Prőhle Péter

Ha a Szahara sivatagot napelemekkel borítanánk, megváltoznának Észak-Afrikában a légáramlások, és megváltozna az éghajlat a mediterrán térségben

Izgalmas évet zártunk a hitoktatás terén is. Gyülekezetünk hitoktatóit kérdeztük a tanév tapasztalatairól, szép élményekről, kihívásokról.

Bedecs Réka:

Habár korábban is tartottam már hittanórákat, és az elmúlt két tanévben a gyülekezet főállású hitoktatójaként szolgáltam, csak idén ősszel kezdtem meg teológiai tanulmányaim kiegészítéseként az Evangélikus Hittudományi Egyetem hittanár-nevelőtanár mesterszakját. A képzés eddig eltelt ideje során a gyülekezet vezetőségének támogató szeretetét, bátorító biztatását tapasztalhattam meg. Az őszi félévben pedig anyagilag is segítették beiskolázásomat, amiért hálás vagyok a kelenföldi közösségnek. Köszönettel tartozom Buday Dorottya hitoktatónknak és Dr. Szilágyiné Missura Johannának, az Újbudai Gárdonyi Géza Általános iskola tanárának is, akik a tanév során olyan mentoraim voltak, akiknél jobbat nem is kívánhattam volna.

Az egyetemi tanulmányokkal járó plusz feladatok, illetve a pandémiás időszak által támasztott, meglehetősen szűkre szabott keretek és szokatlan kihívások megnehezítették számomra ennek a tanévnek a megfelelő kézben tartását. Mégis, minden szempontot összevetve, ez volt az általam és a diákok által közösen megvalósítottak közül a legszebb és legtartalmasabb. Mindezt az elmúlt időszak két alapvető felismerése határozta meg. Az, hogy nagy szükségünk van Istenre, és hogy rá mindig számíthatunk.

Tavaly szeptemberben már tudtuk, bárhogy is alakul, nem lesz egyszerű tanév számunkra. Azt viszont sokszor még közben sem sejtettük, milyen kihívásokban és örömökben lesz még részünk. Bármennyit is tanultunk, úgy érzem elsősorban a krisztusi közösséggé formálódásról szólt ez a tanév.

A végéhez közeledve, az általam tanított ötven diák eddig beérkezett visszajelzései alapján azt mondhatom: Istené a hála, mert mindenki talált valami értékeset ezeken a jelenléti vagy digitális alkalmakon és remek saját ötleteik is vannak az órák színesítésére. Máris várakozással tekintek a következő tanév felé.

Blázy Árpád
Szeptemberi karácsony:

Az egyik osztályomba szeptembertől új evangélikus hittanos érkezett, aki korábban másik iskolába járt. A legelső órán történt. Belépve a tanterembe Csenger (nevezzük most így őt) rögtön ismerősnek tűnt. Gyorsan meg is kérdeztem tőle: Nem találkoztunk mi már korábban gyülekezetünkben? Mondjuk családi Isten-tiszteleten vagy egyéb más gyermekalkalmon?

Mire ő: De igen, hogyne! Én ismerem ám Árpi bácsit! Igaz, legutóbb elég régen találkoztunk!

Igen? És mikor? – kérdeztem.

Mire Csenger csak ennyit mondott ragyogó tekintettel: Hát még tavaly! Egész pontosan Karácsonykor! Emlékszem, Karácsony este voltunk a templomban, amikor is Árpi bácsi arról a különös karácsonyi képről vetített nekünk! Máig jól emlékszem, tök klassz volt...

Ahogy ezt előadta Csenger, az „új", valójában igencsak régi ismerősöm, bevallom könnybe lábadt a szemem, és néhány pillanatra újra Karácsony volt...

Mindannyiunk életében vannak felejthetetlen pillanatok. Nekem ez a tavalyi covidos tanévkezdés volt az egyik! A másikról pedig majd egy újabb alkalommal...

Olescher Tamás:
Az örök mű képei: Hiszek egy... (részlet)

Buday Dorka:

Nehéz volt az elmúlt tanév, leginkább a bizonytalanság miatt: sosem lehetett tudni, hogy ha bemegyek az iskolába, nincs-e pont az az osztály karanténban, de az is előfordult, hogy bementem az iskolába és akkor derült ki, hogy bezárták az egész iskolát.

Ugyanakkor az is előfordult, hogy a sa-

ját gyerekeimnek rendeltek el karantént. Akkor nehezebb volt megoldani, hogy el tudjak menni órát tartani. (Azt már nem is említem, hogy azon is aggódtam eleget, hogy mi lesz, ha valamelyikünk beteg lesz...)

Az online oktatás hitoktatás szempontjából sem volt könnyű. Bár igyekeztem kevés, röviden feldolgozható anyagokat küldeni a gyerekeknek (online óra megtartására nem volt lehetőség), mégis nagyon-nagyon kevés visszajelzést, feladatmegoldást kaptam (ez jelentősen megnehezíti az év végi értékelést is...).

De azért voltak örömteli pillanatok is:

Karácsony előtt pont sikerült egy ajándékkészítős órát tartani és a gyerekek nagyon lelkesen alkottak.

Nagyon jól alakult, hogy a hittanversenyt idén online formában tartották meg és egyénileg is lehetett jelentkezni rá (a több iskolából, vegyes évfolyamú csapatok felkészítése nehezen megszervezhető). Az egyik negyedikes tanítványom lelkesen vetette bele magát a felkészülésbe, aminek a legnagyobb részét egyénileg kellett elvégeznie a karanténok miatt. Nagyon szép eredményt ért el, a pontszerzős fordulókban maximum pontokat szerzett!

Idén először volt egy hetedikes csoportom, velük – a tanulás mellett persze – nagyokat játszottunk. Az online oktatás során pedig volt, akivel fontos kérdésekről váltottunk több levelet is. Komoly kérdéseket tett fel, olyanokat, amiket az órán nem igazán lehetett megbeszélni. Jó volt közösen gondolkodni.

Nagy Szabolcs

Idén először taníthattam hittant egy teljes tanéven keresztül. Eddig csak heteket, hónapokat töltöttem egy csoportban az Evangélikus Hittudományi Egyetem gyakorlatainak hála. Rutinosnak éreztem már magam, mégis rejtett magában ez az év kihívásokat – nemcsak a járvány miatt.

Az általam vitt öt csoport öt gyermekből áll. Mindegyiken egyetlen egy diák van jelen. Ez persze nagyon sok időt ad a tananyagban való elmélyedésre, a másik megismerésére és a jó beszélgetésre, azonban sokszor éreztem azt, hogy az órára nehéz felkészülni, azt nehéz jó módszerekkel és bőséges tartalommal megtölteni. Pláne úgy, hogy a legtöbb tankönyvi feladat a követke-

ző állítással kezdődik: alkossatok párokat, csoportokat. Ha ezeket az akadályokat sikerül leküzdeni, az órák egyre inkább kinyílnak és velük a gyermekek is. Sosem fogom elfelejteni meglátásaikat, gondolataikat.

Igazi öröm volt ebben az évben, hogy a Semmelweis Egyetem Pető András Gyakorló Általános Iskolájában, a Pető intézetben is vállalhattam hittanórát. Az iskola atmoszférája is magával ragadott, de az, hogy a hittant hogyan lehet megszólaltatni mozgássérült vagy egyéb fogyatékkal élő gyermekek között, az egy egészen különleges élménnyel gazdagított engem. Jó látni azt, hogy a kapcsolat a gyülekezet és az iskola között is egyre szorosabb és mikor ezeket a sorokat írom, már arról folynak az egyeztetések, hogy a következő évben akár még 3-4 evangélikus hittanos is lehet.

Varga Nárcisz

Az idei tanévben az Újbudai Teleki Blanka Általános Iskola elsős és harmadik osztályos evangélikusainak tarthattam hittan órákat. Bár az órák nagyon kis létszámúak voltak, az elsős osztályból csak egy tanulóm volt, mégis hálás vagyok a mögöttem álló egy évért, mert rengeteg tapasztalatot, élményt, és tudást kaptam tőlük – igaz a mondás, gyakran a legkisebbek tanítják a legnagyobb igazságokat.

A harmadik osztályosok közül két kisfiú volt a növendékem, akik egész tanévben rendkívül lelkesek voltak, fejből fújták a történeteket, holott tavaly sajnos nem jutott nekik hitoktató.

A koronavírus miatti online oktatás természetesen a hittanórákat is érintette. Az átállás előtti utolsó napon még tudtunk találkozni, ahol megbeszéltük, hogy videókat, történeteket, néha egy-egy feladatot fogok nekik küldeni. Az elsős kislány teljesen belelkesült, és megígérte, hogy mindent megnéz és cserébe küld majd "szmájlikat". Betartotta az ígéretét!

Ama nemes harcot megharcoltam...

Kósa Zsuzsanna (1941-2021)

Április 22-én délelőtt még úgy volt, hogy délután úrvacsorát vesz. Nagyon vágyódott a közössége után, a gyülekezete után, hiszen itt töltötte a 80 esztendőt, ami adatott neki. Siettem hozzá, örültem előre a találkozásnak... még „megvárt", de már a szent jegyeket nem tudta magához venni, mert mennyei Atyánk magához szólította őt.

Zsuzsa kivételes egyéniség volt. Itt élte le életét a kerületben, itt született, itt járt iskolába, itt lakott, ugyanabban a lakásban, ahova érkezett.

Általános iskoláit a szeretett „Gárdonyiban" végezte, a Fényes Elek Közgazdasági Technikumban érettségizett, majd a Pénzügyi és Számviteli Főiskolán diplomázott. Emellett folyamatosan képezte magát: időközben mérlegképes könyvelői oklevelet szerzett és nyugdíjazása után egyéni vállalkozóként könyvelt, segített azoknak, akik megkeresték őt. Igazi „lokálpatrióta" volt. Bár szüleit, testvérét nagyon korán elveszítette, mégis mindig derűs, optimista maradt, mert tudta, hogy nincs egyedül. Tudta, hogy nincs egyedül, Valaki vigyázza a lépteit, a tenyerén hordozza őt.

Életét meghatározta a másokért érzett szeretet, segítőkészség, szolgálat: mindig, mindenkinek ott segített, ahol kellett: pénzügyi tanácsaival, tapasztalatával segítette gyülekezetünket, saját lakóközösségét, a Lepramissziót, aminek szintén elkötelezett tagja volt.

Betegségét tartással, fegyelemmel hordozta, egy idő után azonban már csak telefonon tartott néhányunkkal kapcsolatot.

Utolsó napjaiban szinte már csak az Ige érdekelte: hozzátartozói minden reggel és este felolvasták neki az Útmutató napi kijelölt igeszakaszait. Sokszor mondogatta mosolyogva: „Nem félek!" Tudta,

hogy harcai megküzdése és futása elvégzése után immár semmi sem szakítja el őt a mennyei Hontól, és megváltó Krisztusától. Az aznapi ige így bátorította: „Ezért tehát nem csüggedünk. Sőt, ha külső emberünk megromlik is, a belső emberünk mégis megújul napról napra” (2Kor 4,16).

Temetésére 2021. április 25-én került sor templomunkban. A járványügyi helyzet ellenére sokan kísérték el őt utolsó földi útjára: családja, barátai, lakótársai, gyülekezeti tagok, presbiterek. Emlékét szívünkben őrizzük!

☞ Blázy Márti

A konfirmandusok találkozása Lutherrel és a lelkiismerettel

2021. május 15-én délelőtt a hatodéves vizsgatanítás keretében a konfirmandusokkal a wormsi birodalmi gyűléssel foglalkoztunk. Luther Márton életének kulcsfontosságú pillanata ez, és az 500. évforduló remek lehetőséget ad arra, hogy igazán közel érezzük nemcsak a teológiai mondanivalóját az eseménynek, hanem azt is, hogy milyen szerepet is tölt be a lelkiismeret az életünkben.

A wormsi birodalmi gyűlésen Lutherhez két kérdést szegeztek: *„Elismered-e, hogy ezek a te könyveid?”* és *„Kész vagy ezeket a könyveket, vagy valamit visszavonni belőlük?”* Luther gondolkodási időt kért és elvonult 24 órára. Mikor újra megjelent a birodalmi gyűlésen, a következő mondatokkal válaszolt a két kérdésre:

„Hacsak meg nem győznek engem a Szentírás bizonyságaival vagy világos okokkal – mert sem a pápának, sem a zsinatoknak egymagukban nem hiszek, mert bizonyos, hogy többször tévedtek, és egymásnak ellentmondottak –, akkor az általam idézett Szentíráshoz vagyok kötve, és lelkiismeretem Isten Igéjének foglya, és visszavonni sem nem tudok, de nem is akarok semmit, mert sem nem biztonságos, sem nem helyes dolog a lelkiismeret ellen cselekedni.

Itt állok, másként nem tehetek, Isten engem úgy segéljen. Ámen.”

Luther válaszában megjelöli azt, hogy csak két okból kifolyólag hajlandó visszavonni tanait: ha azokat a Szentírás alapján vagy észérvekkel cáfolják. Sokat idézett gondolat ez, azonban az, amiről talán kevesebb szó esik, hogy miért ragaszkodik ehhez Luther? Megtehetné, hogy visszavonja tanait. Megtehetné, hogy megfutamodik az üldözöttség elől, mégsem teszi. Luther gondolkodásában központi szerepe van annak, hogy Krisztus evangéliumát a Szentírásban ismerhetjük meg igazán. Ha a Szentírást helytelenül értelmezzük és önös érdekektől vezérelve alkalmazzuk a gyakorlatban, akkor magát az evangéliumot is csorbítjuk. Ez az, amiből Luther nem enged. A lelkiismeret hívja arra, hogy ebből ne engedjen. Az azonban, hogy mi a lelkiismeret, nehéz megfogalmazni. Mikor feltettem ezt a kérdést a konfirmandusainknak, nehezen tudtuk közösen megfogalmazni. Próbálkozásunk eredménye a következő képen található:

A lelkiismeret a konfirmandusok gondolatai alapján egy olyan megfoghatatlan belső hang, ami tisztességre és jóságra szólít fel bennünket, segíti a magunkba nézést és meggyőződéseinkre reflektál. Egy olyan belső érzés, ami utasít, hogy jóvátegyem azt, amit esetleg rosszul cselekedtem.

A lelkiismeret a teológiában az egyetemes kinyilatkoztatás egyik megjelenési formája. Kapcsolat Isten és ember között, amely mindvégig fennáll. A lelkiismeret eredeti szava, a conscientia, együtt-tudást, egyfajta „ismeretköteléket" jelent. Egy csendes kísérőtárs, amely csendben van, ha meggyőződésünkkel megegyezően cselekszünk, de képes hevesen tiltakozni, amikor letérni készülünk az erkölcsi normáinkkal megegyező döntések útjáról. A döntéseket mi hozzuk meg, mi leszünk azok, akik igent vagy nemet mondanak valamire, mégis Isten ajándéka az, hogy nem vagyunk egyedül ebben.

Luther is így érezhetett, hevesen tiltakozhatott benne a lelkiismeret, hogy igenis ki kell állnom a Szentírás igazsága mellett. És ebben a lelkiismeretben Isten folyamatosan társa volt Luthernek. Egy olyan társa, aki nem elítéli, aki nem bünteti, hanem szereti és elfogadja az embert. Aki még akkor is az ember mellett van, ha őt támadások érik és amikor az igazságért küzd. Luther ezért állítja bátran később azt a birodalmi gyűlésen, hogy „Itt állok, másként nem tehetek", mert tudja, hogy nem egyedül áll ott a birodalmi gyűlés előtt, Isten is vele van. Hiszem, hogy a lelkiismeret által Isten mellettünk is minden időben jelen van.

☞ Nagy Szabolcs

Kitekintő

Új főtitkár választására készül az LVSZ (Lutheránus Világszövetség). A leköszönő főtitkár, dr. Martin Junge helyére a jelölőbizottság két jelöltet javasolt: Anna Burghardt észt lelkésznőt és dr. Kenneth Mata zimbabwei lelkészt, a Zimbabwei Egyházak Tanácsának elnökét. A június 19-én történő választás eredményéről legközelebbi számunkban bővebben beszámolunk.

M·E·G·H·Í·V·Ó

2021.07.03-án 17:00-kor

KECZKÓ PÁL,

a Budai Evangélikus Egyházmegye
esperese beiktatja

MOLNÁR LILLÁT

a Budapest-Kelenföldi Evangélikus
Egyházközség lelkészi hivatalába.

Szeretettel hívjuk Önt és családját az istentiszteletre, az azt követő közgyűlésre és szeretetvendégségre.

Az istentiszteleten dr. Fabiny Tamás
elnök-püspök igei köszöntőt mond.

BUDAPEST-KELENFÖLDI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
1114 BUDAPEST, MAGYARI ISTVÁN. U. 1-3.

»Azután lefeküdt, és elaludt a rekettyebokor alatt. De egyszer csak egy angyal érintette meg, és ezt mondta neki: Kelj föl, egyél! Amikor föltekintett, látta, hogy a fejénél forró kövön sült lángos és egy korsó víz van. Evett és ivott, majd újra lefeküdt.

Az Úr angyala másodszor is visszatért, megérintette, és ezt mondta: Kelj föl, egyél, mert erőd felett való út áll előtted! Ő fölkelt, evett és ivott, és annak az ételnek az erejével ment negyven nap és negyven éjjel az Isten hegyéig, a Hórebig." (1Kir 19,5–8)

I'LL BE THERE FOR YOU

KAPCSOLAT és VISSZAJELZÉS:
lilla.mlnr@gmail.com
1114 BUDAPEST
BOCSKAI ÚT. 10.

Lackfi János: #Jóéjtpuszi

A Facebook-használók szinte biztos, hogy találkoztak már Lackfi János költő naponkénti #jóéjtpuszi bejegyzéseivel, amelyekben Istennel kapcsolatos gondolatait, tapasztalatait osztja meg az érdeklődőkkel. Ezek a ”versek” most a Harmat Kiadó gondozásban kötetbe gyűjtve is megjelentek és máris nagy népszerűségre tettek szert. Hogy miért? Talán, mert Lackfi egyáltalán nem a megszokott ”vallásos” nyelvet használja, amikor a hitélet és a mindennapok kapcsolatát firtatja; nagyon őszintén, saját kudarcait – és örömeit – sem szégyellve, gyakran a fiatal nemzedék tipikus szófordulatait és élményeit eszközül véve tesz tanúbizonyságot az Isten-tapasztalat valóságának lehetőségéről és erre hívja az olvasót is, például ebben a Viharos című versben:

Hagyjátok, hogy az Isten
kisöpörjön

belőletek minden
kicsinyességet,

minden beszűkültséget.

Gondoljátok meg, semmibe
sem kerülne

neki, hogy orkánnal jöjjön,
odacsapjon

minket, mint egy záptojást,

de ő csak játszani akar,
táncolni,

kifordítani a beposhadt
valóságot.

Akartok így élni?

Akkor gyertek hozzá rögtön!

Lackfi János: #jóéjtpuszi
(Harmat, 2021)

21.06 hittanosok keresztelője

Mester és tanítványa
- még pár hétig

Lelkészválasztó közgyűlész
Szentháromság ünnepén

Újra a templomban a konfirmandusok

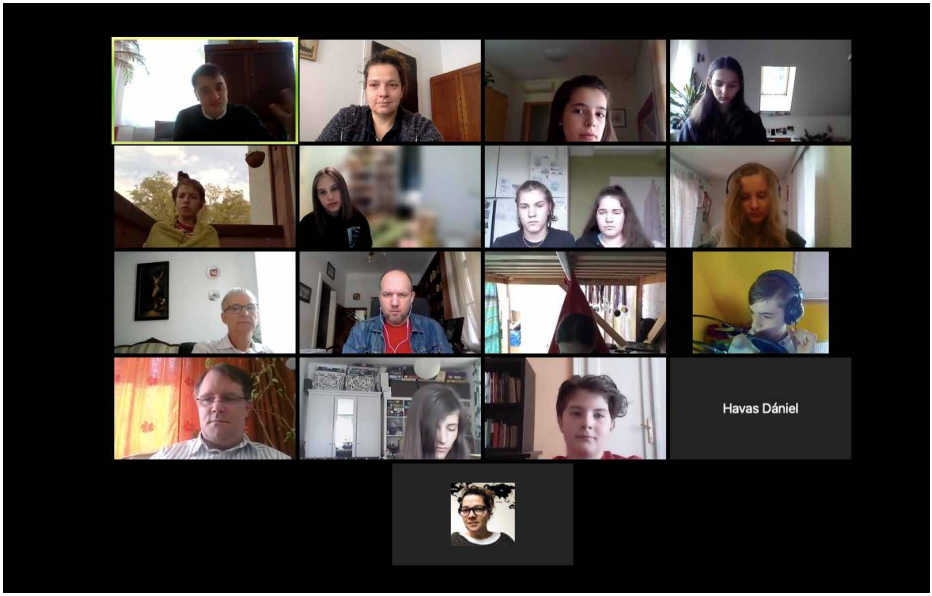

Nagy Szabolcs vizsgatanítása

Pillanatkép a 25 éves kántorátus évadzáró együttlétéről

A kántorátus záró szolgálata jún. 6-án

"Élő" kuckó - zàróalkalom

A Konfi2020 konfirmandus csapata konfirmáló lelkészükkel Gáncs Tamással az oltárnál

A 24 fős konfirmandus közösség a templomlépcsőn a lelkésztársakkal egyeütt

Gyülekezetünk életéből

A Férfikör tavaszi zoomos alkalmain többek között izgalmas beszélgetés keretében tárgyaltuk meg Dr. Héjjas István *Környezetvédelem és Energiapolitika* című igazán érdekes előadását (l. beszámolót hozzá!).

Májusban **Zsidákovits Réka** személyében új irodavezető kezdte meg szolgálatát gyülekezetünkben. Legyen áldás hivatásán, életén, családján!

Május 11-én zoomos **gyülekezeti fórumot** tartottunk, ahol Molnár Lilla lelkésznő az áhítat után ismertette gyülekezetépítési elképzeléseit, amit beszélgetés követett. Ez az alkalom is része volt a lelkészválasztási folyamatnak, ahol a megüresedett másodlelkészi állásra a presbitérium döntése alapján az egyetlen jelölt Molnár Lilla lett. A fórumot Keczkó Pál esperes koordinálta.

Május 14-én a **Középkör vendége volt Keczkó Pál esperes,** aki Chaim Potok: A nevem Asher Lev című könyvről tartott bevezető előadást, amit élénk vita követett.

Május 15-én volt **Nagy Szabolcs vizsgatanítása,** melyet Szabolcs sikeresen abszolvált. A bizottság tagjai voltak: Korányi András professzor, Baranyai Csaba kőszegi lelkész, Gáncs Tamás mentor lelkész.

Május 28-án templomunkban vettünk végső búcsút **Kósa Zsuzsa (1941–2021)** testvérünktől, presbiterünktől, a számvevőszék elnökétől. A gyászistentiszteletet Blázy Árpádné lelkésznő tartotta Pál apostol szavai kíséretében: *Elérkezett elköltözésem ideje. Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam (2Tim 4, 6–7).*

A tavaszi zoomos **Ifi alkalmakon** sorozat formájában *A tékozló fiú* példázatával és *A samáriai asszony* történetével foglalkoztunk.

Május 30-ára **lelkészválasztó közgyűlést** hívott össze a gyülekezet elnöksége. A közgyűlés Molnár Lillát másodlelkésszé választotta.

Kézimunkázó testvéreink ismét elkészítették a Deák téri Evangélikus Gimnázium ballagó diákja-

inak hímzett tarisznyáját. Hálás köszönet Asztalos Györgynének, Buchan Gyöngyinek, Bujákiné Szántó Zsófiának, Gebe Andrásnénak, Mády Rezsőnének, Török Lajosnak, Zacher Enikőnek és Blázy Árpádnénak.

Június 13-án gyülekezetünkben 24 fiatal **konfirmációját** ünnepelhettük. A konfirmandusok először, a gyülekezet pedig hosszú idő után újra átélhette az úrvacsorai közösséget.

Június 20-án lesz **Nagy Szabolcs vizsgaistentisztelete** templomunkban. Vendégünk lesz Szemerei János püspök és Pángyánszky Ágnes egyetemi docens.

Június 25-én lesz a **diplomaosztó ünnepség** Evangélikus Hittudományi Egyetemünkön. A végzősök között teológus-lelkész diplomát vehet át hatodéves lelkész-jelöltünk Nagy Szabolcs.

Június 30- án tartja **tanévzáró ülését** egyházközségünk presbitériuma.

Július 3-án 17:00-kor **Keczkó Pál esperes beiktatja Molnár Lillát** a gyülekezet másodlelkészi hivatalába.

Július 1–3. között rendezik meg a Bakonybéli Szent Mauríciusz Monostorban a **Magyar Patrisztikai Társaság** XX. országos konferenciája, melyen meghívottként *Eucharisztia az első három század ókeresztyén iratainak tükrében* címmel többek között lelkészünk, Blázy Árpád is tart előadást.

Augusztus 23-27. között tartjuk **napközis gyerektáborunkat** a gyülekezeti központban „Légy erős és bátor!" címmel.

A mögöttünk lévő tanévben a **gyülekezet ének- és zenekara,** kiegészülve a gyülekezethez kötődő zenészekkel, Bence Gábor karnagyunk vezetésével számos felvételt rögzítettek. A zenés áhitatokra három alkalommal készültek korálfelvételek, ezek mellé Németh Sándor kántorunk orgonafelvételeket készített. Az ének- és zenekar nagyobb lélegzetvételű munkája volt a karácsonyi liturgia, illetve nyolc Schütz-mű előadásának rögzítése.

Nagy Szabolcs hatodévesünk **ordinációja** 2021. július 24-én 16 órakor lesz a kelenföldi evangélikus templomban.

Hivatali rend

Lelkészi hivatal:
1114 Budapest, Bocskai út 10.
Hétfő-péntek 9–13 óra,
Csütörtök 17–19 óra.

Telefonszámok:

Lelkészi hivatal	**1/361-2159**
Gáncs Tamás igazgató lelkész	20/824-3703
Blázy Árpád parókus lelkész	20/824-2907
Molnár Lilla beosztott lelkész	20/824-6202
Buday Dorka hitoktató	20/824-5370
Bedecs Réka hitoktató	20/775-3891
Bence Gábor kántor, karnagy	20/824-4524
Németh Sándor kántor	20/824-2762
Zsidákovits Réka mb. irodavezető	20/430-2099
Máthe Eliza pályázati referens	20/339-3569
László Dávid egyházfi	70/426-2859
Müller György kertész, karbantartó	20/573-3140

Kelenföldi evangélikus hírlevél
A Budapest-Kelenföldi Evangélikus Egyházközség ingyenes lapja

1114 Budapest, Bocskai út 10. kelenfold@lutheran.hu,
Fent vagyunk a Facebookon: Kelenföldi Evangélikus Gyülekezet

Szerkesztőség: Bernhardt Dóra, Bodnár-Illés Zsófia, Blázy Árpád, Gáncs Tamás, Harmati Béláné, Isó M. Emese, Ittzés-Venásch Eszter, Szabó Kinga, Molnár Lilla, Nagy Szabolcs
Szerkesztőségi ügyekben kereshető: Bodnár-Illés Zsófia (tsofizz@gmail.com)
Megjelent 200 példányban. A lap készítéséhez adományokat elfogadunk, melyeket a templomi perselybe kérünk betenni.

Felelős kiadó: Szepesfalvy Ákos; Nyomdai előkészítés: Kovács András;
Nyomdai kivitelezés: Vareg Hungary Kft. (www.vareg.hu);Felelős vezető: Egyed Márton

BUDAPEST-KELENFÖLDI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG

1924